

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 121 087/99-11136
Signatura: bl2ws205

Oblastní pracoviště č.12 Brno
Okresní pracoviště Brno - město

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Gymnázium, Brno - Bystrc, Vejrostova 2
Identifikátor ředitelství:	600 013 863
IZO:	060555211
Ředitelka školy:	Mgr. Jarmila Šuhájková
Zřizovatel:	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1- Malá Strana
Príslušný školský úřad:	Brno město, Křížová 22, 603 00 Brno
Termín inspekce:	24. - 29. března 1999
Inspektoři:	PhDr. Renáta Ševčíková (vedoucí týmu), PaedDr. Jitka Měřinská, RNDr. Jaroslav Honza,
Externí spolupracovníci:	Mgr. Zdeňka Nešetřilová, Mgr. Jana Žilková
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání ve vybraných předmětech
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Povinná dokumentace školy stanovená § 38 a) školského zákona č. 258/1996 Sb., v platném znění, tématické plány pro výuku jednotlivých hospitovaných předmětů, hospitační záznamy ČŠI, Výroční zpráva o činnosti a hospodaření za školní rok 1997/1998, plány a zápisy z předmětových komisí, organizace školního roku 1998/1999, roční plán, přehled mimoškolních akcí a činností.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Rozhodnutím MŠMT ČR č.j. 12012/99-21 ze dne 20. 1. 1999 má škola od 1. 2. 1999 povoleno realizovat studijní obor gymnázium (79-41-K): čtyřleté, osmileté se zaměřením na živé jazyky, šestileté s vyučovacím jazykem českým a anglickým, pětileté a šestileté se zaměřením na vybrané předměty v cizím jazyce s vyučovacím jazykem českým a španělským. Všechny zjišťované skutečnosti a oblasti inspekční zprávy jsou posuzovány z hlediska sledovaných vyučovacích předmětů: český jazyk, anglický jazyk, německý jazyk, základy společenských věd, chemie, informatika a výpočetní technika.

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Škola je umístěna ve vlastní, nově vybudované, prostorné budově. Vzhledem k počtu žáků a k realizovanému vzdělávacímu programu má škola vynikající prostorové podmínky. Učebny pro sledovanou výuku jsou světlé a prostorné, vybaveny dostatečným počtem pracovních míst a novým moderním nábytkem. Sborovna a ředitelna mají nový pěkný nábytek a vybavení. Šatny pro žáky jsou opatřeny jednoduchými a praktickými skříňkami. Sociální zařízení jsou dostatečná na počty žáků. Moderně a účelně vybavené chodby a respiria jsou pěkně vyzdobeny květinami a vlastní estetickou tvorbou. Tyto prostory mimo jiné slouží k celé řadě aktivit a zájmových činností (výstavky prací, kulturní akce, příprava divadla).

Kabinet českého jazyka je velmi dobře vybaven potřebnými učebními pomůckami i výukovou technikou. Knihovna školy je umístěna v samostatném kabinetu a v prostorách respiria, které slouží zčásti jako čítárna. Bohatý fond knihovny je dle frekvence výpůjček hojně využíván žáky i pedagogy. Výuka předmětu český jazyk a literatura je zabezpečena dostatečným množstvím kvalitních učebních pomůcek, vhodnými učebnicemi, doplňkovou literaturou, obrazovým i textovým materiálem a audiovizuální technikou.

V hodinách anglického a německého jazyka je využívána jazyková učebna vybavená audio a video - technikou. Ve výuce se používají učebnice (Hotline, Cambridge English for Schools, aj.), celá řada dalších doplňujících materiálů a bohatá škála časopisů.

Kabinet předmětu základy společenských věd je dobře vybaven odbornou literaturou, učebnice jsou pro učitele. Vyučující předmětu vytvořila pro žáky do výuky samostatné pracovní listy a sestavila učební text nahrazující učebnice.

Výuka chemie je realizována v odborné učebně doplněné vhodně vybavenou místností pro přípravu demonstračních pokusů a chemickou laboratoří.

Dvě funkčně zařízené učebny výpočetní techniky disponují dostatečným množstvím kvalitních počítačů i potřebným softwarem.

Materiálně technické podmínky sledované výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků mají nadprůměrnou úroveň.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Sled vyučovacích hodin a délky přestávek respektují psychohygienické zásady. Žáci mají možnost odpočinku a relaxace o přestávkách. Výuka všech sledovaných předmětů je připravována a realizována s ohledem na výkonnost žáků během dne, didaktické principy a psychohygienické zásady. Školní jídelna zajišťuje stravu pro žáky a pracovníky školy. Pitný režim je dobře zabezpečen, stálá nabídka je pro všechny žáky v prostorách chodeb školy (nápojové automaty).

Čistota, světelné a tepelné podmínky prostor školy jsou velmi dobré. Výzdoba učeben a ostatních prostor působí podnětně a pěkně (výzdoba z prací žáků, květiny a pomůcky). Prostředí čítárny je funkčně a esteticky vybaveno a upraveno.

Psychohygienické podmínky mají spíše nadprůměrnou úroveň.

3 Hodnocení personálních podmínek

Sledovaným předmětům na škole vyučuje vysoké procento plně pedagogicky a odborně způsobilých učitelů a jeden rodilý mluvčí pro anglický jazyk. Pedagogickou způsobilost nemají dva vyučující předmětu informatika a jeden vyučující českému jazyku a základům společenských věd. Vyučující anglického jazyka mají celou řadu mimoškolních

profesních aktivit: vedou jazykové kurzy, podílejí se na tvorbě učebnice anglického jazyka pro střední školy, připravují uchazeče ke státním jazykovým zkouškám, účastní se konferencí Asociace učitelů angličtiny ČR a mnoha dalších seminářů a kurzů. Jedna vyučující anglickému jazyku je členkou Teacher Trainers a úzce spolupracuje s Britskou radou. Uvedené profesní aktivity učitelů pozitivně ovlivňují úroveň výuky na škole. Pedagogický sbor je poměrně stálý a ředitelka vytváří velmi dobré podmínky pro jeho stabilizaci.

Personální podmínky školy v rámci sledovaných předmětů hodnotíme jako nadprůměrné.

4 Plnění učebních osnov

Výuka sledovaných vyučovacích předmětů je realizována v souladu se schválenými učebními dokumenty.

Učební osnovy hospitovaných předmětů jsou plněny na velmi dobré úrovni.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Český jazyk a literatura

Předmět český jazyk byl hospitován ve vyučovacích hodinách u šesti různých pedagogů. Skutečnost, že učitelé hospitovaných vyučovacích hodin jazyka českého byli plně odborně i pedagogicky způsobilí, se příznivě promítala do vlastní výuky. Ve všech hospitovaných hodinách byla učební látka podávána na velmi dobré odborné úrovni. V kvalitě metodického přístupu k výuce však byly zaznamenány přes veškerou snahu vyučujících dosti značné rozdíly. Míra účinnosti metodických postupů, souvisejících s pedagogickou zkušeností, tvůrčí invencí a erudicí jednotlivých vyučujících, byla v jednotlivých vyučovacích hodinách různá. Učební látka byla probírána na potřebné odborné úrovni za používání odpovídající odborné terminologie a se zřetelem k soustavnému směřování k aplikaci nově získaných poznatků do systému jazykového a literárního učiva. Vyučující dbali při výuce na sledy jednotlivých didaktických kroků v tom smyslu, aby byla systematicky sledována vnitřní logická vazba učební látky. Většina vyučujících pojímala vyučovací hodinu jako ucelenou jednotku, na niž se vázaly cíle realizované prostřednictvím probíraného učiva. Některé vyučovací hodiny měly méně pestrou strukturu a nepodněcovaly žáky k samostatným činnostem; verbální aktivity mnohých pedagogů byly někdy natolik vydatné, že poněkud omezovaly jazykové projevy žáků a vedly je k jisté pasivitě. Na druhé straně se však v jiných vyučovacích hodinách projevila výrazná schopnost pojmut výuku jako syntézu všech získaných poznatků, na něž žáci sami tvůrčí a vynalézavým způsobem aplikovali nově přijímané učivo. Akcentovány byly souvztažnosti mezi literaturou a ostatními druhy umění (např. výtvarným a hudebním). Ve vyučovacích hodinách byla zřejmá snaha pedagogů pěstovat v žácích jazykovou kulturu a cit pro čisté a bezchybné užívání spisovného jazyka.

Výuka předmětu český jazyk a literatura je zabezpečena dostatečným množstvím kvalitních učebních pomůcek, které jsou k dispozici vyučujícím v kabinetu jazyka českého. Při vyučovacích hodinách se pracuje s vhodnými učebnicemi, s doplňkovou literaturou, s obrazovým i textovým materiálem a s audiovizuální technikou. Žáci mají k dispozici dobře vybavenou žákovskou knihovnu s velmi pěknou čítárnou.

Kvalitu vyučování v předmětu český jazyk a literatura hodnotí ČŠI jako spíše nadprůměrnou.

Anglický jazyk

Hospitace byly provedeny u všech ročníků a všech přítomných vyučujících. Sledované hodiny měly převážně velmi dobrou úroveň, použité vyučovací metody byly adekvátní zvoleným cílům a věku žáků. Výuka byla vedena v anglickém jazyce. Žáci se aktivně účastnili procesu výuky, měli dostatečný prostor pro uplatnění své aktivity a iniciativy. Jako pozitivní se jeví využití diskuse nad výsledky žáků, při níž žáci hledali důvody neúspěšnosti. Žáci byli vedeni k aplikaci učiva a k tvořivosti v užití jazyka. Méně efektivní byla hodina s převažujícím výkladem učitele, v níž byli žáci pasivní. Pomůcky, literatura a časopisy byly efektivně využity. Vztahy mezi učiteli a žáky byly ve všech sledovaných hodinách pozitivní, akcentovaly motivaci žáků pro praktické využití jazyka.

Kvalita výuky anglického jazyka je celkově na spíše nadprůměrné úrovni.

Německý jazyk

V hospitované výuce byly požadavky učebních osnov plněny, byla zaměřena na komunikativní cíle německého jazyka. Vyučovací metody učitelé vhodně vybírali a efektivně využívali. Zvolené postupy učitelů vzbuzovaly zájem žáků o činnost a žáci aktivně komunikovali. Ke svému osobnímu projevu měli dostatek času a prostoru. Organizace a styl výuky vyučujících byl poutavý a výrazně motivující. Do výuky byla zařazena četba v originále, porozumění vyslechnutému projevu a čtenému textu. Pomůcky jako časopisy a literatura se využívaly efektivně. Učitelé žáky systematicky vedou k aplikaci nabytých dovedností v jazykové praxi (v hodinách konverzace). Občas je zařazeno samostudium v domácím prostředí.

Výuku německého jazyka hodnotíme jako spíše nadprůměrnou.

Základy společenských věd

Cíle vyučovacích předmětů byly sdělovány a plněny v souladu s učebními osnovami. Obsah výuky a učivo v předmětu vyučující upravili. Organizace výuky, volba metod a forem práce vzhledem k zvoleným tématům a cílům byly vhodné a efektivní. Byly zastoupeny metody odborného výkladu, projekce textu, názorné předvádění modelových situací přímo a praktické provádění. Žáci analyzovali a hodnotili situace, navrhovali řešení problémů. Odbornou terminologii žáci dobře používali. Aktivita a odpovědi žáků svědčily o jejich zájmu. Vztahy mezi učiteli a žáky byly jednak přátelské a vstřícné, jindy autoritativní. Jedna vyučující vhodně a efektivně využila pomůcky, časopisy a odbornou literaturu. Mimo to také vlastní zpracované texty do výuky, které tvoří pracovní sešit pro studium.

Sledované vyučovací hodiny základů společenským věd jsou spíše nadprůměrné.

Chemie

Všechny hospitované hodiny se uskutečnily u dvou začínajících učitelek v motivujícím prostředí odborné učebny. Přestože nemají velké pedagogické zkušenosti, jejich hodiny měly velmi dobrou úroveň nejen z odborného, ale i z didaktického hlediska. Výukové cíle byly stanoveny z pohledu žáků, jejichž aktivní činnost tvořila významnou součást sledované výuky. Úvodní opakování probraného učiva prokázalo, že mnozí žáci mají požadované znalosti, které dokáží vhodným způsobem prezentovat. Velký důraz byl kladen na osvojení chemického názvosloví. Nové učivo bylo probíráno v logických souvislostech – poznatky z anorganické i organické chemie vycházely z osvojeného učiva chemie obecné. Tento přístup žáky výrazně motivoval k aktivní účasti na výuce. Řada žáků prokázala nejen

znalosti, ale i přiměřenou schopnost logického myšlení. Zpětná vazba byla realizována prostřednictvím zjišťovacích, ojediněle problémových otázek. K vysoké efektivitě všech sledovaných hodin přispělo průběžné slovní hodnocení výkonu jednotlivých žáků. Dílčí nedostatky se projevíly ve formální úpravě některých kontrolovaných sešitů. Cíle všech sledovaných hodin byly splněny.

Kvalita výuky v předmětu chemie má nadprůměrnou úroveň.

Informatika a výpočetní technika

Veškerá hospitovaná výuka informatiky se uskutečnila v dobře vybavené odborné učebně. Výukové cíle byly stanoveny z pohledu žáků a v průběhu sledovaných hodin se je dařilo plnit. Úvodní opakování základních operací při práci s počítačem prokázalo dobré znalosti většiny žáků. Učitelé měli výuku velmi dobře připravenou a vhodně reagovali na výrazné rozdíly ve znalostech jednotlivých žáků, které jsou odrazem jejich mimoškolních aktivit. Probírání nového učiva vycházelo z řešení konkrétního úkolu. Zvolený postup žáky výrazně motivoval. Efektivitu sledované výuky pozitivně ovlivňovala vysoká odborná úroveň učitelů a jejich individuální přístup k žákům. Někteří žáci prokázali nejen velmi dobré znalosti, ale také snahu pomoci spolužákům, kteří při plnění zadaných úkolů měli dílčí problémy. Okamžitá zpětná vazba, realizovaná oběma učiteli, spočívala v průběžné kontrole každého žáka. Některé kontrolované sešity vykazovaly formální nedostatky. V průběhu všech sledovaných hodin převládala tvůrčí atmosféra.

Kvalitu výuky v předmětu informatika a výpočetní technika hodnotíme jako nadprůměrnou.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Úroveň jazykových projevů žáků vyšších ročníků byla vesměs velmi dobrá; žáci byli schopni vyjadřovat poměrně složité myšlenkové pochody co nejnávštěvnějšími a nejpřiléhavějšími výrazy s respektováním všech syntaktických i stylistických zásad. V nižších ročnicích se však u některých jedinců ještě projevovaly jisté nedostatky v technice výrazného čtení. Žáci vykazovali při vyučování dobrou orientaci v probíraném i dříve již probraném učivu, dávali najevo zájem o studium a jejich vystupování se jevílo jako velmi slušné a společenské.

Vědomosti a dovednosti žáků v anglickém jazyce jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům vesměs na dobré úrovni. Žáci dovedou aplikovat učivo, jsou tvořiví, invenční a jsou úspěšně zapojováni do celé řady soutěží a aktivit. Nižší úroveň komunikace a menší schopnost formulovat své názory lze pozorovat u studentů čtyřletého gymnázia.

V jednotlivých hodinách základů společenských věd prokazovali žáci upevněné pracovní návyky. Jejich znalosti a dovednosti se výrazně lišily v jednotlivých třídách a to v závislosti na zvolených metodách výuky. V nižších ročnicích vedly podmínky i průběh výuky k velmi dobrým výsledkům. Ve čtvrtých ročnicích čtyřletého studia byly pozorované znalosti a dovednosti jen průměrné. Komunikativní dovednosti žáků byly ve všech ročnicích víceletého studia velmi dobře rozvíjeny, příležitost pro vzájemnou komunikaci však byl ve vyšších ročnicích čtyřletého studia u jednoho z pedagogů omezován.

Žáci s ohledem na individuální předpoklady prokázali v hospitovaných hodinách chemie, informatiky a výpočetní techniky znalosti a dovednosti odpovídající požadavkům stanoveným učebními osnovami a profilem absolventa gymnázia. Většina žáků má osvojeny poznatky paměťového charakteru a dokáže je správně prezentovat, někteří žáci prokázali schopnost logického myšlení. Talentovaní žáci se zapojují do přírodovědných soutěží a olympiád.

Atmosféra ve třídách byla většinou přirozená, pracovní. Žáci se chovali slušně, klidně a ukázněně. Na chování žáků ve vyučování a na rozvoj jejich osobnosti měl pozitivní vliv vstřícný přístup vyučujících. Úroveň sociálních kompetencí žáků (samostatnost, ohleduplnost, bezpečné vzájemné vztahy) je velmi dobrá.

Úroveň výsledků vyučování je celkově velmi dobrá.

7 Výroční zpráva

Výroční zpráva o činnosti a o hospodaření byla zpracována současně za školní rok 1997/1998, obsahuje všechny části podle odst. 2, 3 § 17e a podle § 17g zákona č. 564/1990 Sb., v platném znění, o státní správě a samosprávě ve školství a byla zaslána zřizovateli a Školskému úřadu Brno město. Obsah je v souladu se zjištěními ČŠI. Výroční zpráva je podrobným hodnotícím materiálem, který je využíván pro další činnost školy.

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření školy má nadprůměrnou úroveň.

8 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

Žáci jsou zapojováni do celé řady soutěží a aktivit, v nichž někteří jednotlivci dosahují výrazných úspěchů - např. umístění v národním finále soutěže v anglickém jazyce nebo v národním finále vědecko-technických projektů středoškolské mládeže. Také se žáci zúčastnili např. literární a výtvarné soutěže pro jednotlivce a kolektivy (Poster Competition, Life Underground aj.). Škola je zapojena v mezinárodních projektech např. National Geographic Society - zaměřeno na ekologii, mezinárodní projekt na základě smlouvy s Chessington Community College v Londýně - projekt anglické třídy, projekt výtvarného a keramického studia, projekt chemie, projekt výpočetní techniky a projekt biologie. Jedenkrát ročně jsou pořádány dva zájezdy do Anglie, poznávací a studijní, žáci pravidelně navštěvují představení v anglickém jazyce. Jedna třída bude pod vedením učitelky vydávat česko-anglický časopis.

Tento přehled aktivit postihuje školu z hlediska sledovaných předmětů. Vzhledem k profilaci školy (na dvojazyčnou výuku ve španělském jazyce) jsou významné mnohé další aktivity (např. III. týden španělské kultury v rámci města Brna), které však nemohly být sledovány a zařazeny do hodnocení školy.

Další aktivity školy hodnotíme jako nadprůměrné.

ZÁVĚRY

Na základě dílčích závěrů školu jako celek hodnotíme - ve sledovaných oblastech podmínky a průběh vzdělávání ve vybraných předmětech - nadprůměrně.

razítko

Podpisy inspektorů: vedoucí týmuRenáta Ševčíková...v.r.....

členové týmuJitka Měřinská... v.r.....

.....Jaroslav Honza... v.r.....

Externí spolupracovníci:Zdeňka Nešetřilová... v.r.....

.....Jana Žilková... v.r.....

V Brně dne 16. 4. 1999.

Přílohy: 0

Inspekční zprávu jsem převzala dne26. 4. 1999.....

razítko

Podpis ředitelky školyMgr. Jarmila Šuhájková v.r.....

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: MŠMT ČR Praha	7. 5. 1999	121 106/99-11136
Školský úřad: Brno město, Křížová 22	11.5.1999	122 275/99-11136
Rada školy: není zřízena	-----	---

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
-----	-----	nebyly
	-	